

ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ

V KOSTCE

Příručka
odpovědného veřejného zadávání
k novele ZZVZ od 1. 1. 2021

ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ V KOSTCE

Příručka
odpovědného veřejného zadávání
k novele ZZVZ od 1. 1. 2021

OBSAH

Odpovědné veřejné zadávání v kostce	7
Právní zakotvení	9
Checklist	13
Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce	19
Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací	23
Podpora důstojných pracovních podmínek	27
Etické nakupování	31
Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách	35
Podpora přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám	39
Férové dodavatelské vztahy	43
Ekologicky šetrná řešení	47
Církulární ekonomika	51

ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ V KOSTCE

Příručka odpovědného veřejného zadávání
k novele ZZVZ od 1. 1. 2021

Autorský tým: Leona Gergelová Šteigrová, Eva Chvalkovská, Monika Dobrovodská, Marie Janečková
ve spolupráci s týmem projektu Strategické zadávání veřejných zakázek

Korektury: Iva Kvašňáková
Grafika: Zora Sokolová

© Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČRNa Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2
Praha 2020

Inovace	55
Komunikace zadavatelů s dodavateli ve vztahu k OVZ	59
Jak zásadu zohlednění OVZ a inovací reflektovat v rámci zadávacích řízení	61
Implementace odpovědného zadávání v organizaci	65
Zdroje, ze kterých můžete dále čerpat	67
Proč OVZ	69
Příloha	70

Vážení čtenáři a čtenářky,

tato publikace vzniká jako reakce na přijetí novely zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek („ZZVZ“), Parlamentem ČR, kdy do § 6 byl vložen nový odstavec 4 ve znění:

„Zadavatel je při postupu podle tohoto zákona, a to při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací ve smyslu tohoto zákona. Svůj postup je zadavatel povinen řádně odůvodnit.“

Ministerstvo práce a sociálních věcí („MPSV“) vnímá důležitost, kterou tímto odpovědnému veřejnému zadávání zákonodárci přikládají. Důraz na odpovědnost, respektive udržitelnost ve veřejném nakupování se v posledních letech ozývá rovněž z Evropské unie. Tento strategický přístup je také těsně navázán na dosažení společných evropských cílů, jako je trvale udržitelný rozvoj, adaptace na změnu klimatu či inkluzivní a spravedlivý růst.

[MPSV](#) koncept odpovědného veřejného zadávání nejen dlouhodobě v praxi aplikuje, ale již od roku 2016 realizuje celou řadu [aktivit](#) na podporu implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání v České republice, a to ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj, coby gestorem zákona o zadávání veřejných zakázek, Ministerstvem životního prostředí a s celou řadou dalších zadavatelů v České republice i zahraničí.

Dosud MPSV v tématu odpovědného veřejného zadávání nabídlo řadu metodik, příkladů dobré praxe a nově i videoseminářů (vše naleznete na www.sovz.cz).

S ohledem na situaci, kdy mezi přijetím novely ZZVZ a jeho účinností je pouhý měsíc, nabízí tato publikace výťah z dosavadních metodik, a po diskusi se zadavateli, kteří dlouhodobě odpovědné zadávání realizují, nabízí zestručněný pohled na to, jak lze odpovědné veřejné zadávání v souladu se ZZVZ implementovat.

Tato publikace tak není vyčerpávajícím metodickým návodem, ani v žádném případě nenahrazuje výklad gestora ZZVZ, tj. Ministerstva pro místní rozvoj, nicméně nabízí stručný přehled, jak lze nově zavedené zásady aplikovat.

Jsme připraveni Vám s implementací odpovědného veřejného zadávání pomáhat. Má to smysl.

Za celý tým projektu „Strategické zadávání veřejných zakázek“

Leona Gergelová Šteigrová

Odpovědné veřejné zadávání v kostce

Novela zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek („ZZVZ“), přijatá Parlamentem ČR, vkládá do § 6 nový odstavec 4 ve znění: „Zadavatel je při postupu podle tohoto zákona, a to při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací ve smyslu tohoto zákona. Svůj postup je zadavatel povinen řádně odůvodnit.“

Jedná se tak o zakomponování tzv. odpovědného veřejného zadávání („OVZ“) mezi zásady § 6 ZZVZ. OVZ (nebo také „udržitelné veřejné zadávání“) stojí na jednoduché definici:

Odpovědné veřejné zadávání vnímáme jako proces, při kterém zadavatel nakupuje produkty, služby a stavební práce, které potřebuje, přičemž získává maximální hodnotu za peníze, vytvářením prospěchu pro společnost a ekonomiku, a minimalizací negativních dopadů na životní prostředí.

Tato definice – jednoduše řečeno – akcentuje dopad veřejné zakázky na:

(zejména osoby podílející se na plnění veřejné zakázky či ovlivněné plněním této zakázky)

(zejména firmy, které se mohou ucházet či se přímo podílejí na plnění dané zakázky)

a to vše hlavně s důrazem na maximální hodnotu za peníze – tzn. vždy v souladu s principy 3E (nejde tedy o to pořídit plnění za nejnižší myslitelnou cenu, ale v souladu s účelností, hospodárností a efektivitou).

Tento přístup se dlouhodobě rozvíjí již ve všech zemích EU, přičemž každá země si svůj přístup definuje podle vlastních národních priorit. Někde je hlavní motivací snaha nabídnout osobám znevýhodněným na trhu práce uplatnění při plnění veřejných zakázek, jinde snaha o co nejširší zapojení malých a středních podniků (s vizí pozitivního lokálního dopadu), v některých zemích dominuje povinnost preferovat environmentálně šetrná řešení, či snaha o podporu konzumace místní bio produkce.

Čím dál silněji a systematicky je pak společensky odpovědné a „zelené“, resp. udržitelné zadávání podporováno ze strany orgánů EU. Řada dokumentů vyzývá ke strategickému využití financí ve veřejných zakázkách, akcentuje sociální a environmentální aspekty a inovace.

Významný rozvoj udržitelného nakupování v soukromém sektoru pak mj. vedl i k přijetí mezinárodního standardu pro udržitelné nakupování – ISO 20400.

Situace v České republice

Byť přijetí novely ZZVZ bylo pro řadu subjektů překvapivé, odpovědné veřejné zadávání se v ČR etabluje již řadu let a postupně jej implementuje již celá řada významných zadavatelů – na úrovni státní správy i samosprávy. Řada zadavatelů tak činí, aniž by si uvědomovali, že se jedná o OVZ, neboť tento přístup považuje za přirozený, případně korelující s vyšší kvalitou plnění.

MPSV v rámci projektů na podporu rozvoje (společensky) odpovědného veřejného zadávání sleduje nemalý posun na straně zadavatelů. Pro jejich podporu MPSV v posledních čtyřech letech vydalo 36 komplexních materiálů, 61 případových studií, uspořádalo 77 akcí, atd. Všechny podklady jsou shromážděny na webu www.sovz.cz, který využilo již 22 tis. uživatelů. Od září 2020 pak nabízí komplexní vzdělávání v oblasti OVZ v rámci projektem podpořeného Institutu odpovědného veřejného zadávání.

V září 2020 rovněž vznikla Platforma odpovědného veřejného zadávání, která sdružuje již více než 20 progresivních zadavatelů, kteří OVZ dlouhodobě a systematicky implementují – a kteří mohou být příkladem v uchopení OVZ v praxi i po 1. lednu 2021.

Právní zakotvení

Již před 1. lednem 2021 bylo v souladu s právními předpisy Evropské unie i České republiky sociálně a environmentálně odpovědné veřejné zadávání a inovace možné využít. Navíc využívání těchto prvků ve veřejných zakázkách bylo právními předpisy přímo podporováno.

Základním právním předpisem upravujícím možnost zohlednění sociálně a environmentálně odpovědného veřejného zadávání a využití inovací je **směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/24/EU, o zadávání veřejných zakázek** a o zrušení směrnice č. 2001/18/ES. Uplatňování těchto hledisek je strategickým cílem směrnice a je úzce provázáno na dosahování společných evropských cílů, jako je trvale udržitelný rozvoj, adaptace na klimatickou změnu či inkluzivní a spravedlivý růst.

Směrnice č. 2014/24/EU byla transponována do **zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek** (dále též jen „ZZVZ“), a tak již v jeho znění účinném před 1. lednem 2021 bylo zcela legální a možné využívat aspekty odpovědného veřejného zadávání.

Dalším klíčovým krokem k odpovědnému veřejnému zadávání v České republice bylo schválení [usnesení vlády České republiky ze dne 24. července 2017 č. 531, o Pravidlech uplatňování odpovědného veřejného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy](#), které doporučuje zohledňovat ve veřejných zakázkách hlediska ekologická, sociální, respektive širší společenská hlediska a o takových nákupech transparentně informovat veřejnost.

V podrobnostech k dosavadnímu právnímu ukotvení OVZ odkazujeme na [Metodiku Odpovědné veřejné zadávání](#), 2. doplněné vydání, Praha 2019, která mimo jiné obsahuje komentovaný přehled ustanovení využitelných při OVZ, jeho zakotvení v mezinárodních dokumentech i rozhodovací praxi evropskou i tuzemskou.

Zásady zadávání veřejných zakázek a principy 3E nově

Parlamentem České republiky byla 1. prosince 2020 přijata novela zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, která s účinností od 1. ledna 2021 do § 6 Zásady zadávání veřejných zakázek vkládá nový odstavec 4 a do § 28 odst. 1 ZZVZ vkládá nová písmena p)–r) ve znění:

§ 6 odstavec 4 ZZVZ

(4) Zadavatel je při postupu podle tohoto zákona, a to při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací ve smyslu tohoto zákona. Svůj postup je zadavatel povinen řádně odůvodnit⁵²⁾.

⁵²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES.

Usnesení vlády č. 531 ze dne 24. července 2017 o pravidlech uplatňování odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy. Pravidla pro uplatňování odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy, část III materiálu č. 781/17, schválená vládou na základě návrhu Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva životního prostředí.

§ 28 odstavec 1 písmena p) až r) ZZVZ

p) sociálně odpovědným zadávacím postupem podle tohoto zákona, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například pracovní příležitosti, sociální začlenění, důstojné pracovní podmínky a další sociálně relevantní hlediska spojené s veřejnou zakázkou,

q) environmentálně odpovědným zadávacím postupem podle tohoto zákona, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například dopad na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, životní cyklus dodávky, služby nebo stavební práce a další environmentálně relevantní hlediska spojené s veřejnou zakázkou,

r) inovací implementace nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu související s předmětem veřejné zakázky.

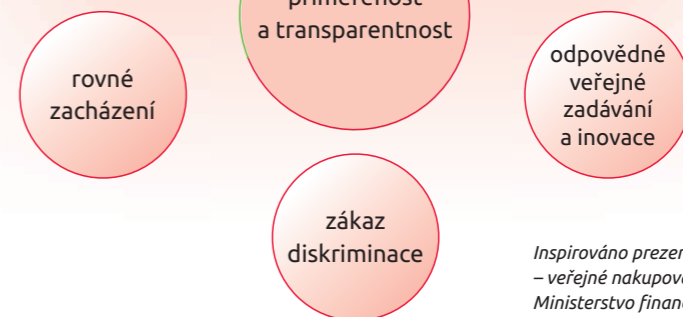
- od 1. ledna 2021 je tedy povinné využívat při postupu podle ZZVZ **sociálně a environmentálně odpovědné veřejné zadávání a inovace** (dále též jen „zásada zohlednění OVZ a inovací“), **za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné**
- zadavatel tak má povinnost důkladně promyslet, zda lze (či nikoliv) odpovědné veřejné zadávání nebo inovace ve veřejné zakázce využít

- v souladu s § 31 ZZVZ se zásada zohlednění OVZ a inovací uplatní u každé zakázky, tedy i u veřejné zakázky malého rozsahu a zakázek zadávaných tzv. „napřímo“ v jednacím řízení bez uveřejnění
- tato nová zásada platí vedle ostatních zásad zadávání veřejných zakázek a principů 3 E (hospodárnost, účelnost a efektivita) vyplývajících ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a je tak potřeba ji aplikovat v celkovém kontextu zásad:

Principy 3E
vyplývající ze zákona
č. 320/2001 Sb.,
o finanční kontrole
ve veřejné správě

Zásady
vyplývající z § 6
zákona č. 134/2016 Sb.,
o zadávání veřejných
zakázek

Inspirováno prezentací Principy 3E
– veřejné nakupování Vojtěcha Opočenského,
Ministerstvo financí

- žádný z principů ani žádná ze zásad není nadřazena ostatním, při přípravě zadávacího řízení je třeba vždy **nalézt rovnováhu, vyvážený vztah mezi zásadami a principy**, klíčová (byť ne formálně nadřazená ostatním) se jeví **zásada přiměřenosti**
- zohlednění odpovědného veřejného zadávání či inovací se nemá dít „za každou cenu“, pokud by se například vychýlila rovnováha ve vztahu ostatním zásadám či principům 3E, mohlo by se jednat o řešení hrubě *nepřiměřené* či *nehospodárné*, případně *neúčelné*
- zásadou, která pomůže při nacházení míry zohlednění OVZ či inovací, je **transparenčnost**; zásada zohlednění OVZ a inovací požaduje řádné odůvodnění postupu zadavatele (byť neříká, kdy a kde tak má zadavatel učinit)

- doporučujeme, aby měl zadavatel takové odůvodnění promyšleno již ve fázi záměru veřejné zakázky a přípravy zadávací dokumentace; důležité je transparentní zdokumentování myšlenkového procesu zadavatele, které konkrétní aspekty OVZ či inovace považuje za možné (rozuměj vhodné, smysluplné a účelné) vzhledem k povaze a smyslu veřejné zakázky anebo proč podle této zásady nepostupoval; transparentní dokumentace umožní i zpětnou kontrolovatelnost

Pro tento účel je jednoduše využitelný kontrolní list pro vyhodnocení sociálního a environmentálního odpovědného zadávání a inovací ve veřejné zakázce, viz níže

- efektivním nástrojem pro nalezení předpokladů pro zohlednění OVZ či inovací, či zjištění, že na ně trh není připraven/není možné je ve veřejné zakázce zohlednit, jsou **předběžné tržní konzultace**. Zadavatel může využít i jiná setkání s více dodavateli tzv. **Meet the buyer** (Poznej svého zadavatele) či **představení plánu veřejných zakázek** (zejména využívané u stavebních či projektových zakázek)
- ZZVZ specifikuje, že zásada zohlednění OVZ a inovací má být využita při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele.

Při výběru opatření odpovědného veřejného zadávání či inovací by zadavatel měl brát v úvahu:

- **Souvislost s předmětem plnění**
- **Přiměřenost požadavků a soulad s ostatními zásadami § 6 ZZVZ a s principy 3E**
- **Strategické priority a stanovené cíle organizace**
- **Povahu a smysl zakázky**
- **Prospěšnost a přínosy daného aspektu OVZ či inovací**
- **Praktickou proveditelnost, také z pohledu dodavatele**
- **Doložitelnost a obhajitelnost před kontrolními orgány**

Na základě shora uvedeného máme za to, že zařazení zásady zohlednění OVZ a inovací do § 6 ZZVZ nemusí nutně rozkolísat status quo komplexu dosavadních zásad zadávání veřejných zakázek a principů 3E. Při troše zjednodušení lze konstatovat, že do již zaužívaného a už nyní poměrně komplexního systému zásad a principů přibyla jedna zásada navíc. A pokud se přeneseme přes nepřesnosti a nejasnosti plynoucí z jejího ne zcela pregnantního legislativně technického vyjádření, jde zkrátka o to, aby u veřejných zakázek, u kterých je to možné, zadavatel postupoval sociálně či environmentálně odpovědně, případně využil inovace.

Checklist

Kontrolní list pro vyhodnocení sociálního a environmentálního odpovědného zadávání a inovací ve veřejné zakázce.

Požadavky OVZ musí mít vždy souvislost s předmětem plnění. Ostatní zásady uvedené v § 6 ZZVZ a principy 3E se uplatní vždy. Veškeré požadavky je třeba dobře promyslet a odůvodnit. A hlavně vždy dbát na jejich přiměřenost. Požadavky OVZ musí být dostatečně reflektovány v zadávacích podmínkách a smluvních ustanoveních, včetně sankcí pro případ jejich nedodržení.

K zohlednění odpovědného veřejného zadávání lze přistupovat strategicky - zaměřit se na ty příležitosti či možnosti ošetření rizika, které jsou propojeny se strategickými cíli a politikami zadavatele a jsou tak pro něj nejúčelnější a přinesou největší přidanou hodnotu zadavateli či pro společnost.

Bliže jsou konkrétní možnosti zohlednění sociálně a environmentálně odpovědného veřejného zadávání a inovací rozpracovány v této publikaci.

Uplatněná příležitost/ téma OVZ	Jak vybrat aspekt odpovědného veřejného zadávání	Kdy je vhodné aspekt OVZ zohlednit? A další zdroje informací	Typické předměty plnění
Zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce	Mohou při plnění veřejné zakázky získat práci osoby znevýhodněné na trhu práce?	Lze využít u veřejných zakázek s delší dobou plnění, při kterých se typicky nabírají noví zaměstnanci, a dále zejm. v regionech, které se potýkají s vyšší nezaměstnaností. Cílové osoby viz: ZDE Důležitou oblastí je i příležitost získat pracovní uplatnění pro osoby se zdravotním postižením (v oblastech, kde tyto osoby na plnění zakázky získávají skutečnou práci), zde jsou vhodným nástrojem vyhrazené veřejné zakázky podle § 38 ZZVZ.	stavební zakázky, služby typu úklid, ostraha, komunální služby, včetně svozu odpadu, vyhrazené veřejné zakázky ve vztahu např. ke službám v oblasti prání a čištění, opravě a údržbě kancelářských strojů, osobních počítačů a telekomunikačních zařízení; dále i některé dodávky - například (eko)nábytek vyráběný v hospodářských střediscích věznic
Podpora zaměstnávání osob s trestní minulostí			
Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací	Mohou při plnění veřejné zakázky noví zaměstnanci, zejména znevýhodnění na trhu práce, získat nebo si zvýšit kvalifikaci? Je možné v rámci plnění veřejné zakázky uspořádat exkurze pro školy nebo veřejnost?	Lze využít u veřejných zakázek s delší dobou plnění, při kterých se typicky nabírají noví zaměstnanci. Vhodné v regionech s vyšší nezaměstnaností či odlivem absolventů škol jinam. Exkurze zejména u stavebních projektů (včetně těch s kratší dobou plnění), které mohou být zajímavé pro žáky a studenty, případně místní či budoucí uživatele.	typicky stavební zakázky, zakázky na projektové činnosti

<u>Důstojné pracovní podmínky</u>	Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky bude docházet k porušování zákonného standardu pracovních podmínek dle zákoníku práce, právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a BOZP? Případně je relevantní v rámci veřejné zakázky hodnotit lepší pracovní podmínky osob podílejících se na plnění, nad rámec zákonného standardu pracovních podmínek?	Typicky se jedná o služby s nízkou cenou práce, případně stlačenou na minimum, či stavební zakázky. U úklidu se lze inspirovat Standardy úklidových služeb: ZDE	služby typu úklid, ostraha, lesnictví, stavební zakázky; ad hodnocení - např. veřejné zakázky v oblasti dopravní obslužnosti
<u>Etické nakupování</u>	Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky může docházet k porušování mezinárodních úmluv o lidských právech, sociálních či pracovních právech, zejména úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice č. 2014/24/EU?	Zejména jde o dodávky ze zemí globálního Jihu, typicky textil či oděvy, obuv, káva, čaj, kakao, čokoláda, banány, rýže, ovocné šťávy, cukr, elektronika, květiny apod. Lze využít systémy certifikace FAIRTRADE, výrobky členských zemí World Fair Trade Organisation - WFTO, spolupráce s organizací Electronics Watch, výrobky členů Fair Wear Foundation - FWF.	občerstvení, stravování, elektronika, dodávky textilního zboží/oděvů a obuvi, propagační předměty
<u>Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách</u>	Mohou plnění veřejné zakázky (nebo její části) poskytnout sociální podniky, případně se na plnění podílet jako poddodavatelé?	Často VZMR, u zákonných zakázek je vhodné znát trh sociálních podniků, jejich možnosti a kapacitu, více viz Katalog sociálních podniků: ZDE . Je nutné definovat sociální podnik v zadávací dokumentaci, viz: ZDE .	občerstvení, stravování, propagační předměty, pořádání akcí a konferencí, údržba zeleně a technické služby, služby prádelny, grafické a tiskové služby, ostatní dodávky a služby viz Katalog sociálních podniků ZDE .

Přínos pro místní komunitu, ekonomiku; podpora účasti malých a středních podniků ve veřejných zakázkách	Mohou veřejnou zakázku nebo její část plnit malé nebo střední podniky (případně se na plnění podílet jako poddodavatelé)? Je vhodné přijmout taková opatření, aby se zlepšil jejich přístup k účasti ve veřejné zakázce?	VZMR, veřejné zakázky, které lze rozdělit na části; DNS, vhodné je rozdělit na kategorie na základě předmětu veřejné zakázky nebo jejich územního rozsahu; veřejné zakázky, při kterých lze minimalizovat administrativní náročnost.	nejrůznější dodávky, služby i stavební práce (podle rozsahu předmětu plnění i MSP jako poddodavatelé)
Férové vztahy v dodavatelském řetězci	Existuje zvýšené riziko problémových podmínek a vztahů v dodavatelském řetězci, zejména pro malé a střední podniky, jako např. opožděná splatnost faktur, nelegální zaměstnávání osob, porušování BOZP, nedodržování právních předpisů o ochraně životního prostředí apod.?	Veřejné zakázky s poddavatelským řetězcem, který je náchylný na tato rizika.	zakázky na stavební práce nebo služby s poddavatelským řetězcem, práce v lesnictví či zemědělství
Ekologicky šetrná řešení	Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní získat plnění šetrnější k životnímu prostředí, zejména na které povede k omezení spotřeby energií, vody, surovin, produkce znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody, půdy, omezení uhlíkové stopy apod.?	Více viz: ZDE . Pokud jsou na trhu, lze žádat produkty šetrné k životnímu prostředí, splňující kritéria pro ekoznačku Ekologicky šetrný výrobek/Ekologicky šetrná služba anebo Ekoznačku EU lze dohledat ZDE .	dodávky (nákup obnovitelné elektrické energie, propagační předměty, kancelářské potřeby, nábytek i venkovní mobiliář, počítače a kancelářská technika, vozidla, veřejné osvětlení, vodovodní instalace, občerstvení/ stravování, úklidové a čisticí prostředky a další), služby typu úklid, zakládání i údržba zeleně, svoz a recyklace odpadu, tiskové služby; dále stavební práce, včetně drobných staveb či stavebních úprav (hřiště, autobusové zastávky apod.)

Cirkulární ekonomika	Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní využití obnovitelných zdrojů, recyklovaných surovin, snížení množství odpadu, zohlednění nákladů životního cyklu či zapojení jiných aspektů cirkulární ekonomiky?	Někdy stačí pouze v projektech nevyžadovat výslovně "primární" suroviny. Více viz: ZDE . K nákladům životního cyklu v angl. jazyce: ZDE	dodávky (včetně eliminace jejich obalů), služby typu svoz odpadu, pronájem, sdílení např. nábytku, vozidel apod., a ve velké míře stavební práce
Inovace	Existuje ekonomicky přijatelné řešení pro inovaci, tedy pro implementaci nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu souvisejícího s předmětem veřejné zakázky?	Často nepořizováno primárně pro jeho inovativní povahu, ale pokud dává stejné nebo lepší výsledky jako stávající řešení dostupné na trhu, při nižších nákladech (často nákladech životního cyklu). Sdělení Komise Pokyny k zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení: viz ZDE .	může jít o dodávky, služby i stavební práce, často spojené s udržitelností, cirkulární ekonomikou, ekoinovacemi
Ke zvážení:			
Komunikace zadavatelů s dodavateli ve vztahu k OVZ	Je vhodné o užití OVZ ve veřejné zakázce informovat dodavatele, například formou předběžných tržních konzultací, představení plánu veřejných zakázek, setkání typu Meet the buyer neboli Poznej svého zadavatele, technických školení dodavatelů apod.?	Vhodné zejména tam, kde není jistá připravenost trhu poskytnout OVZ aspekty nebo podmínky a lhůty, za kterých bude trh schopný OVZ poskytnout; u komplexních, složitějších plnění, u velkých stavebních projektů apod.	může jít o dodávky, služby i stavební práce, často spojené s udržitelností, cirkulární ekonomikou, ekoinovacemi
	Existují jiná významná rizika nebo příležitosti z pohledu společenské odpovědnosti či udržitelnosti?	Jakékoli další společenské aspekty, například dopad veřejné zakázky na lokalitu a její obyvatele, zapojení veřejnosti do přípravy veřejné zakázky nebo vysvětlení jejích dopadů, které povede k lepšímu přijetí ze strany uživatelů plnění apod.	

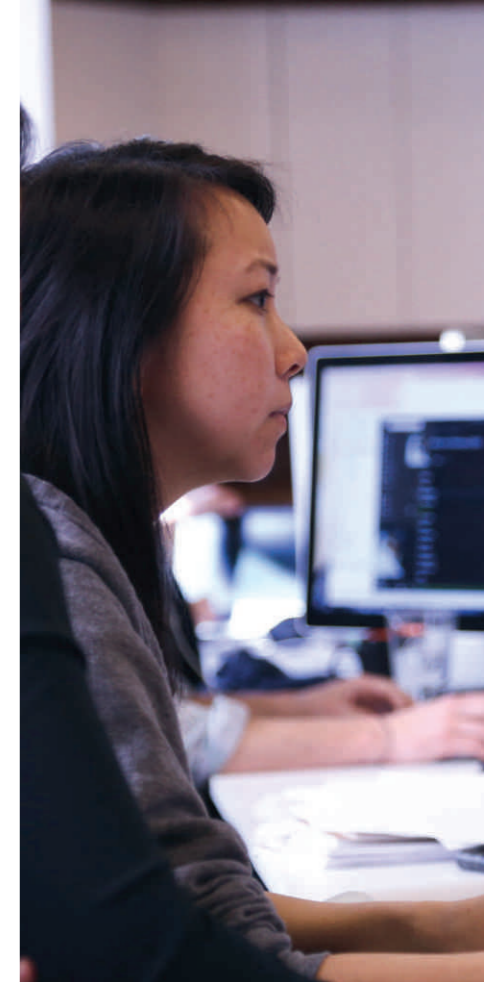

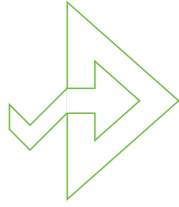
Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce

Mohou při plnění veřejné zakázky získat práci osoby znevýhodněné na trhu práce?

Zadavatel může ve veřejných zakázkách, u nichž předpokládá vznik nových pracovních míst, požadovat, aby dodavatel zapojil určitý počet či procento osob znevýhodněných na trhu práce či obecně dlouhodobě nezaměstnaných do plnění veřejné zakázky. Existuje přitom široká škála skupin osob znevýhodněných na trhu práce (např. osoby se zdravotním postižením, dlouhodobě nezaměstnané, osoby nekvalifikované či s nízkou kvalifikací, osoby starší 55 let, absolventi, osoby po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a další). Zadavatel tak může napomoci, aby se na plnění veřejné zakázky podílely i osoby, které jinak stojí mimo pracovní trh a aktivizovat tak osoby z vybraných sociálně ohrožených cílových skupin.

Specificky je tato úvaha důležitá u předmětů plnění, která typicky nabízejí firmy zaměstnávající více než 50% osob se zdravotním postižením. Dle ustanovení § 37 odst. 6 a § 38 ZZVZ je možné veřejnou zakázku v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo ve výzvě k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení vyhradit pro dodavatele zaměstnávající na chráněných pracovních místech podle zákona o zaměstnanosti alespoň 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců.

Kde je vhodné přemýšlet o podpoře zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce?

- veřejné zakázky s delší dobou plnění
- zakázky, kde se typicky nabírají noví zaměstnanci
- v regionech, které se potýkají s vyšší nezaměstnaností
- volba cílové skupiny vždy tak, aby byla pro dodavatele dostatečná nabídka těchto osob v místě plnění zakázky
- v segmentech trhu či oblastech, kde osoby se zdravotním postižením na plnění zakázky získávají skutečnou práci, jsou vhodným nástrojem vyhrazené veřejné zakázky podle § 38 ZZVZ

Typické předměty plnění

- stavební zakázky
- služby, zejména ostraha, úklid
- vyhrazené veřejné zakázky např. v oblasti praní a čištění, oprava a údržba kancelářských strojů, osobních počítačů a telekomunikačních zařízení, údržba zeleně ([Seznam dodavatelů náhradního plnění](#))
- komunální služby, včetně svozu odpadu
- dodávky - například (eko)nábytek vyráběný v hospodářských střediscích věznic

Nepřímá podpora zaměstnanosti

Podpořit zaměstnanost lze například v rámci zakázek na dodávky, a to podporou účasti sociálních podniků i malých a středních podniků, které mají často vliv na místní zaměstnanost. Pro podporu účasti sociálního podniku v zadávacím řízení je nutné sociální podnik ve veřejné zakázce definovat, vhodné je využít [rozpočtovací znaky sociálního podniku](#). Více informací viz samostatná kapitola dále a [Katalog sociálních podniků](#). Odběrem zboží, služeb nebo stavebních prací podle ustanovení § 30 písm. b) ZZVZ, tedy přímým nákupem od Vězeňské služby České republiky Českou republikou – nikoli tedy ze strany samospráv, může zadavatel podpořit zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody (dále více k tématu Podpora zaměstnávání osob s trestní minulostí [ZDE](#)).

Více informací naleznete na našem [webu](#).

Příklady dobré praxe

Statutární město Děčín běžně do kritérií hodnocení zahrnuje požadavek, aby dodavatelé zapojovali znevýhodněné osoby na trhu práce v rámci plnění veřejných zakázek a reaguje tak na dlouhodobé problémy v oblasti nezaměstnanosti a vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných, který se vždy pohyboval nad celorepublikovým průměrem. Příklady takových zakázek byly zakázky na nakládání s odpady, zajištění činnosti sběrného dvora, na údržbu zeleně, údržbu komunikací. Protože je často obtížné definovat požadavek počtu zapojených osob, Děčín zvolil variantu dílčího hodnotícího kritéria prostřednictvím elektronické aukce.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Jednou ze zakázek, kde **Město Kadaň** podpořilo zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce, byla například veřejná zakázka na stavební práce „Kadaň, Studentské náměstí“ (PH 28 mil Kč). V této zakázce zadavatel podpořil zaměstnávání absolventů škol, a kteří pocházeli z řad nezaměstnaných (tj. absolvent školy do dvou let od ukončení přípravy na povolání, který je evidován ÚP a jehož evidence je ukončena pro účely vzniku rozhodného pracovněprávního vztahu).

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Ministerstvo práce a sociálních věcí využilo v rámci veřejné zakázky na služby - „Zajištění servisu a provozu tiskových a multifunkčních zařízení“ možnost danou ustanovením § 101 odst. 1 ZVZ a vyhradilo veřejnou zakázku pouze pro dodavatele, kteří zaměstnávali více než 50 % osob se zdravotním postižením. Aby byl garantován skutečný podíl práce odvedené osobami se zdravotním postižením a aby MPSV prostřednictvím veřejné zakázky skutečně přispělo k aktivizaci OZP, MPSV si dále na základě § 44 odst. 10 ZVZ vyhradilo, aby nejméně 30 % osob z celkového počtu pracovníků vybraného uchazeče, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, pocházelo z řad osob se zdravotním postižením. Zadavatel navíc umožnil použití repasovaných tonerových kazet a cartridge jako plnohodnotnou alternativu nového zboží.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Povodí Vltavy, s.p. ve veřejné zakázce na stavební práce (PH 40mil. Kč), jako zvláštní podmínku stanovil, že se na plnění veřejné zakázky má podílet nejméně jeden pracovník, který „musí být z řad osob, které byly minimálně po dobu 90 dnů před uzavřením smlouvy o dílo vedeny na úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání nebo zájemci o zaměstnání, a které jsou po výkonu trestu odnětí svobody se záznamem v trestním rejstříku.“ V rámci sledování obecně prospěšného cíle vyšel zadavatel dodavatelům vstřícně, když jim přímo v zadávací dokumentaci poskytl namátkou kontakty na instituce, které mohly dodavateli napomoci s plněním uložené zvláštní podmínky. Ukázalo se, že je tato podmínka vhodná na obdobné akce.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací

Mohou při plnění veřejné zakázky noví zaměstnanci, zejména znevýhodnění na trhu práce, získat/zvýšit si kvalifikaci? Je možné v rámci plnění veřejné zakázky uspořádat exkurze pro školy/veřejnost?

Pokud je to přiměřené rozsahu a charakteru veřejné zakázky a pokud to považuje zadavatel za efektivní, může si klást podmínky ve vztahu ke zvýšení odbornosti osob znevýhodněných na trhu práce, což zároveň povede k lepší uplatnitelnosti těchto osob na trhu práce po skončení veřejné zakázky (například v podobě rekvalifikace zaměstnance). Půjde typicky o situace, kdy dodavatel v souvislosti s plněním veřejné zakázky vytváří nová pracovní místa, například pro méně kvalifikované nezaměstnané osoby či osoby jinak znevýhodněné na trhu práce, kterým může zvýšení kvalifikace dopomoci k lepšímu uplatnění na trhu práce.

Může se také například jednat o zvyšování atraktivity některých oborů, kdy zhotovitel stavby umožní exkurze žákům místních škol. Nebo může jít o stáže pro vysokoškolské studenty vybraných oborů, například u zhotovitele projekčních prací. Pokud je pro plnění veřejné zakázky nezbytná vysoká odbornost osob, které se na ní podílí, a například student tak nemůže vykonávat projekční či jiné práce související s plněním veřejné zakázky, lze aplikovat podmínku účasti studenta na odborném studijním pobytu.

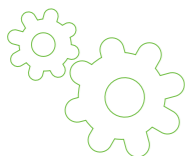

Požadavky zadané v rámci veřejné zakázky tak mohou mít multiplikační efekt, kdy podpora vzdělání či zvýšení kvalifikace vede k získání zaměstnání podpořených osob.

Kde je vhodné přemýšlet o podpoře vzdělávání, praxe a rekvalifikací?

- veřejné zakázky s delší dobou plnění
- zakázky, kde se typicky nabírají noví zaměstnanci
- pokud je pro plnění veřejné zakázky nezbytná určitá odbornost a nabízí tedy příležitost pro zvýšení kvalifikace nebo získání praxe
- vhodné zakázky, na kterých lze např. žákům škol ukázat atraktivitu některých oborů (opravy kulturních památek, zajímavé stavby - pro exkurze není nutné, aby se jednalo o zakázky s delší dobou plnění)

Typické předměty plnění

- stavební zakázky
- zakázky na projektové činnosti

Více informací naleznete na našem [webu](#).

Příklady dobré praxe

Povodí Moravy, s. p. v rámci veřejné zakázky, jejímž předmětem bylo zpracování projektové dokumentace pro vydání územního rozhodnutí na rekonstrukci vodního díla uplatnil požadavek na zapojení studenta. Dodavatel studenta zaměstnal na dohodu, přibližně na poloviční úvazek, aby mohl práci vykonávat flexibilně podle studijních povinností, jednalo se o studenta ČVUT z oboru vodní hospodářství na Stavební fakultě. Student získal velice konkrétní zkušenosti, protože prováděl např. hydrotechnické výpočty nebo se pod vedením autorizovaného inženýra podílel na návrzích stavebních konstrukcí. Studijní praxe na zakázce trvala přes půl roku, student mezitím dokončil studium na vysoké škole, a protože s ním byla společnost spokojená, nakonec jej po studiu zaměstnala jako stálého zaměstnance.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Město Jičín vnímá, že je v celé společnosti velká poptávka po technicky vzdělaných pracovnících, ať už se to týká řemeslných oborů, ale i technicky vzdělaného středního managementu, jako jsou projektanti, technické dozory staveb, technici ve veřejné správě apod. V rámci přípravy veřejné zakázky na stavební práce tak byla diskutována potřeba začlenit propojení teoretických znalostí, které děti nabyly v rámci školního vyučování např. při hodinách matematiky, fyziky a pracovního vyučování a praxe, která by jim byla ukázána přímo v průběhu stavební rekonstrukce kulturní památky. Do Zadávací dokumentace na předmětnou veřejnou zakázku byl vložen požadavek zadavatele na umožnění exkurze vč. výkladu na stavbě díla žákům základních škol (8.–9. třída) s cílem podpořit zájem o studium/práci v technických oborech, maximální možný počet je omezen na dvě exkurze za dobu trvání díla v domluvených termínech, počet žáků max. 15.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Rada městské části Islington začlenila požadavky na zvyšování kvalifikace a praxe učňů do obrovské stavební zakázky s názvem Budování škol pro budoucnost, jejímž cílem bylo přebudovat osm místních středních škol a byl projektem o rozpočtu 140 milionů liber. V rámci stavebních prací byl dodavatel mimo jiné povinen ročně proškolit 50 nequalifikovaných pracovníků, kteří tak získali stavební dovednosti. Dále byla v rámci realizace stavebních prací vyžadována účast celkem 20 učňů, kteří se vzdělávají v odborných řemeslech.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Podpora důstojných pracovních podmínek

Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky bude docházet k porušování pracovněprávních předpisů a BOZP? Případně je relevantní v rámci veřejné zakázky hodnotit lepší pracovní podmínky osob podílejících se na plnění, nad rámec zákonného standardu pracovních podmínek?

V řadě veřejných zakázek je vhodné klást zvýšený důraz, aby se při realizaci plnění za veřejné prostředky dodržovaly všechny předpisy v oblasti pracovněprávní, zaměstnanosti a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a podporovalo se dodržování důstojných pracovních podmínek.

Zejména v rámci realizace zakázek (služeb a stavebních prací), kde je využívána nequalifikovaná práce, práce zahraničních pracovníků apod., tj. např. stavební dělníci, uklízečky, pracovníci ostrahy často dochází k porušování předpisů, což může spočívat v placení nižší než minimální mzdy, zaměstnávání mimo pracovní poměr apod., přičemž ukazatelem porušování bývá např. vysoká fluktuace zaměstnanců. Jde-li zadavateli pouze o dodržování důstojných pracovních podmínek v rozsahu zákonného minima, je vhodné spojit

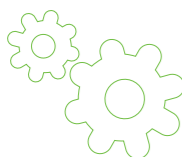
proklamací o záměrech zadavatele v zadávací dokumentaci a nápravná a/nebo sankční ujednání ve smluvních podmínkách. Skutečnost, že nedodržování těchto podmínek může vést k uplatnění sankcí ze smlouvy či v konečném důsledku k odstoupení od smlouvy, dodavatele nesporně motivuje zajistit dodržování těchto podmínek.

V určitých profesních oblastech je pak relevantní požadovat pracovní podmínky nad rámec zákonného standardu, přičemž klíčové postavení má mezi pracovními podmínkami odměna osob podílejících se na plnění veřejné zakázky.

Kde je vhodné přemýšlet o podpoře důstojných pracovních podmínek?

- služby s nízkou cenou práce, případně stlačenou na minimum
- u úklidu se lze inspirovat Standardy úklidových služeb [ZDE](#).

Typické předměty plnění

- stavební zakázky,
- služby typu úklid, ostraha,
- lesnictví,
- veřejné zakázky v oblasti dopravní obslužnosti s vazbou na možnost hodnocení vyšší odměny

Více informací naleznete na našem [webu](#).

Příklady dobré praxe

Ministerstvo práce a sociálních věcí pravidelně uplatňuje požadavky na zajištění důstojných a férových pracovních podmínek. Oblast strážní služby (ostraha) je oborem, v němž je dlouhodobě zvýšené riziko porušování předpisů v oblasti pracovněprávní a zaměstnanosti. Celá řada negativních zkušeností zadavatelů to bohužel jen potvrzuje. Pro MPSV tak bylo jednoznačné, že je nutné využít při zadávání veřejné zakázky takové řešení, které bude riziko porušování předpisů v oblasti pracovněprávní a zaměstnanosti eliminovat, resp. efektivně snižovat. Zadavatel zvolil pro plnění ustanovení v obchodních a smluvních podmínkách zajišťující zvýšenou kontrolu plnění a mechanismus přiměřených sankcí (smluvních pokut) a pro zadávací řízení důsledné rozkrytí nabídkové ceny tak, jak požaduje ZZVZ, s cílem odhalit případnou mimořádně nízkou nabídkovou cenu.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Jihomoravský kraj v souladu se svou [Strategií odpovědného přístupu veřejným zakázkám](#) již prakticky standardně vedle ostatních svých priorit klade důraz na důstojné pracovní podmínky. Jedním z konkrétních příkladů je zakázka na zhotovení stavby koncertního sálu Konzervatoře Brno, ve které prostřednictvím smluvních podmínek požaduje legální zaměstnávání, dodržování pracovněprávních předpisů, odpovídajících podmínek práce a zajištění bezpečnosti práce pro všechny osoby, které se budou na plnění veřejné zakázky podílet.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Česká televize se při zadávání zakázek na úklidové služby v minulosti potýkala s problémy. Výsledkem zadávacích řízení byly velmi nízké smluvní ceny služeb, kterým odpovídala i nižší kvalita plnění. Jako klíčová pro kvalitu plnění se ukázala stabilita týmu úklidových pracovníků. Česká televize si tedy kladla za cíl vybrat dodavatele se stabilními týmy spokojených zaměstnanců, přičemž stabilitu týmu úklidových pracovníků dokáže zajistit nejlépe důstojná výše mzdy a další podmínky. A protože výše mzdy pracovníků se odvíjí od celkové nabídkové ceny, Česká televize se rozhodla při zadání zakázky na úklidové služby klást velký důraz na kvalitu nabízených služeb, a proto mělo hodnotící kritérium „Kvalita projektu úklidových služeb“ velkou váhu – 45 %.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Etické nakupování

Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky může docházet k porušování mezinárodních úmluv o lidských právech, sociálních či pracovních právech, zejména úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice č. 2014/24/EU?

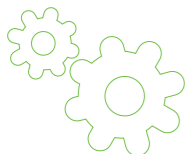
Každý zadavatel pořizuje celou škálu různého zboží. Většina zadavatelů nakupuje i takové zboží a komodity zejména ze zemí globálního Jihu, u kterého je stále obtížnější se ubránit otázkám, za jakých etických podmínek vznikalo. Při tzv. „etickém nakupování“ se ptáme na to, za jakých podmínek je zboží vyráběno, přičemž jsou sledovány především následující základní oblasti (s různými odchylkami dle druhu zboží):

- Pracovní podmínky osob podílejících se na výrobě či produkci – dětská práce, nucená práce, práce v nebezpečných či zdravotně závadných podmínkách, práce s extrémními přesčasů, odměna za práci nepokryvající nezbytné životní náklady, absence platných pracovních smluv apod.
- Nakupujeme-li zboží bez ohledu na podmínky jejich vzniku, nepřímo tím podporujeme podmínky, za nichž zboží vzniklo.

- Pracovní podmínky osob stojících u vzniku zboží se často odráží na kvalitě zboží, které používáme nebo požíváme.
- Neekologická řešení výroby zboží nepříznivě dopadající na přírodu i člověka – kácení pralesů, zamořování půdy, velká spotřeba vody apod.
- Neekologická řešení nezdravá pro člověka i přírodu – bělení, barvení, používání pesticidů apod., využitá při vzniku zboží, které následně užíváme nebo požíváme, mají vliv na naše zdraví.

Lze využít systémy certifikace [FAIRTRADE](#), výrobky členských zemí World Fair Trade Organisation - [WFTO](#), spolupráce s organizací [Electronics Watch](#), výrobky členů [Fair Wear Foundation](#) – FWF, [GOTS](#).

Typické předměty plnění

- Oděvy/textil
- Občerstvení/stravování (zejména káva, kakao a čokoláda, čaj, banány, ale i ovocné džusy, rýže, cukr, květiny)
- Elektronika
- Propagační předměty – například tzv. jedlé dárky, výrobky z textilu – tašky apod., sportovní míče
- Další (např. hračky, obuv)

Více informací naleznete na našem [webu](#).

Příklady dobré praxe

Ministerstvo práce a sociálních věcí si v rámci veřejné zakázky na dodávku textilu zvolilo za cíl nakoupit zboží, při jehož výrobě nebyly porušovány vybrané problematické pracovní podmínky (nucená práce, dětská práce, nebezpečné a zdravotně závadné pracovní podmínky, absence platných pracovních smluv). Zadavatel učinil takové rozhodnutí, neboť si je vědom skutečnosti, že textil je druhem zboží, které z velké části vzniká v částech světa, kde běžně dochází k porušování základních lidských práv. MPSV požadoval, aby výrobce nabízeného a dodávaného zboží, dodržoval při výrobním procesu minimálně následující: zákaz nucené práce, zákaz dětské práce, bezpečné a zdravotně nezávadné pracovní podmínky, platné pracovní smlouvy. Zadavatel se zaměřil na fázi výroby textilu, při které dochází k řadě shora uvedených excesů. Smlouva byla uzavřena s dodavatelem, který prokázal splnění požadavků na etickou výrobu předložením čestného prohlášení o dodržování požadovaných podmínek, včetně identifikace výrobce, značku a uvedení adresy továrny (továren v případě využití více míst pro různé fáze výroby), v níž fakticky probíhá proces výroby.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Celá řada zadavatelů (např. Ministerstvo práce a sociálních věcí, Masarykova univerzita, Česká televize, Jihomoravský kraj, Město Jičín, Město Třebíč a další) při pořádání nejrůznějších akcí požaduje vedle ekologických požadavků nebo požadavků na čerstvost také závazek dodavatele, že jsou produkty vyrobeny v souladu s parametry Usnesení Evropského parlamentu o spravedlivém obchodu a rozvoji (2005/2245(INI)), a jsou tak naplňovány především základní principy spravedlivého obchodování: výkupní cena odpovídající nákladům udržitelné produkce a důstojného životního, možnost využití předfinancování, dlouhodobé obchodní vztahy, zákaz nucené a dětské práce, dodržování úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO), kontrolované využívání pesticidů a dalších agrochemikálií. Jedná se zejména o kávu, čaj, čokoládu nebo banány. Za vyhovující jsou považovány výrobky nesoucí značku FAIRTRADE dle certifikace FLO nebo výrobky dovážené a distribuované prostřednictvím fair trade organizací (členové WFTO), které jsou uvedeny na webových stránkách WFTO. Dodavatelé mohou prokázat shodu s požadavky také jiným vhodným způsobem.

Masarykova univerzita Brno se rozhodla prostřednictvím rámcové dohody nakoupit propagační předměty – mikiny, které budou sloužit k prezentaci a zviditelnění univerzity a zároveň v rámci kampaně „Be Responsible“ podpoří odpovědné chování spotřebitelů. Specifikace textilií z organické bavlny byla stanovena jako minimální standard. Zadavatel dále požadoval, aby byla biobavlna použita při výrobě předmětu plnění vyprodukovaná v souladu s úmluvami Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice 2014/24/EU. Masarykova univerzita v zadávací dokumentaci stanovila kritéria kvality, na jejichž základě hodnotila ekonomickou výhodnost nabídky, vedle ceny byla hodnocena kvalita zpracování zboží s váhou 40 % a kritérium výrobní proces mělo váhu 15 %, s tím, že při výrobním procesu nabízeného produktu měla být dodržena následující kritéria: transparentní dodavatelský řetězec; vyplácení spravedlivé mzdy; bezpečné pracovní podmínky (dodržování relevantních standardů; zákaz nucené a dětské práce; dodržování pracovní doby (přesčasy nepřesahují zákonně povolené limity)); platné pracovní smlouvy. I když žádná z nabídek neposkytla záruku etické výroby (a etické požadavky tak byly prokazatelně splněny pouze při produkci bavlny), jedná se o důležitý signál trhu, že etické aspekty plnění jsou zadavateli žádány.

Celou případovou studii naleznete [ZDE](#).

Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách

Mohou plnění veřejné zakázky, nebo její části, poskytnout sociální podniky, případně jako poddodavatelé?

Sociální podniky vytvářejí pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním. Často jsou vázány na daný region, ve kterém působí. Podpora účasti sociálních podniků na veřejných zakázkách, obdobně jako podpora přístupu malých a středních podniků, má mimo jiné pozitivní dopad na sociální začleňování, místní zaměstnanost a ekonomiku.

Možnosti podpory sociálních podniků v rámci zadávacích řízení jsou zejména:

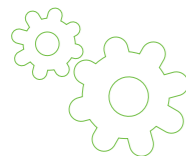
- Přímé zadání či uzavřená výzva v rámci veřejných zakázek malého rozsahu
- Využití hodnotících kritérií, kde plnění sociálním podnikem (ať již v pozici dodavatele či poddodavatele) je bodově zvýhodněno (výhodou hodnocení je, že zadavatel nevyklučuje dodavatele, kteří sociální podnikání neprokáží)
- Rozdělení zakázky na menší části ve smyslu § 101 ZZVZ

Důležitou nepřímou roli sehrává také:

- Znalost místní ekonomiky a komunikace s lokálními sociálními podniky
- Minimalizace administrativní náročnosti účasti v zadávacím řízení (kvalifikace, finanční garance, jasné požadavky formou formulářů, požadovaná struktura nabídek, vysvětlení hodnotících kritérií, dostatek času na podání nabídky apod.).

Kde je vhodné přemýšlet o podpoře sociálních podniků?

Sociální podniky lze podpořit pouze v těch předmětech plnění, ve kterých nabízí své služby, přičemž jejich zaměření a počty jsou limitované. Je vhodné se informovat o možnostech poskytnutí plnění sociálními podniky – využít lze [katalog sociálních podniků](#) či kontaktovat regionální pobočku sdružení sociálních podniků.

Typické předměty plnění

- zajištění občerstvení či stravování, výroba potravin, catering
- propagační předměty
- úklidové služby
- údržba zeleně (vč. lesnictví) a technické služby
- služby prádelny
- grafické a tiskové služby
- méně časté pak jsou projektové a architektonické činnosti, výroba nábytku a vybavení interiérů, nákupy oděvů a obuvi

Více informací naleznete na našem [webu](#).

Příklady dobré praxe

Výběr provozovatele kantýny na Ministerstvu práce a sociálních věcí

MPSV se ve veřejné soutěži na výběr provozovatele kantýny rozhodlo podpořit sociální podniky. Umožnilo tak vytvoření pracovních příležitostí pro osoby zdravotně či sociálně znevýhodněné na trhu práce a usnadnilo tím jejich začleňování na trh práce i do společnosti.

Hodnocení nabídek bylo rozděleno do dvou kritérií s přepočítanou váhou 80 % a 20 %. Prvním kritériem bylo hodnocení podle ceny vybraného sortimentu, druhým kritériem bylo „Plnění sociálním podnikem“. V případě, že nabídka toto kritérium nesplnila, nebyla vyřazena, pouze nezískala žádné body v tomto kritériu.

Případová studie [ZDE](#).

Těžební a pěstební práce v lesních porostech

Technické služby Havlíčkův Brod zadaly nadlimitní veřejnou zakázku na zajištění těžebních a pěstebních prací v lesních porostech. Veřejná zakázka byla rozdělena do 5 částí, přičemž první čtyři se týkaly spíše těžebních lesnických prací, pátá část byla na lehčí pěstební práce. Pro plnění části na pěstební práce zadavatel vybral jako nejvýhodnější nabídku, kterou podaly Chráněné dílny Fokus Vysočina, s.r.o., které se k tomu, že jsou sociálním podnikem, přihlásily už ve svých zakládacích dokumentech. Rozdělení veřejné zakázky na části je jedním ze způsobů, jak může zadavatel podpořit účast malých a středních podniků, včetně sociálních podniků, v zadávacích řízeních.

Případová studie [ZDE](#).

Údržba veřejné zeleně, MČ Praha 12

Veřejnou zakázku na údržbu zeleně a úklid veřejných prostranství ve dvou lokalitách zadával MČ Praha 12. Veřejná zakázka byla vyhrazena pouze pro dodavatele, který zaměstnává více než 50 % OZP z celkového počtu zaměstnanců dodavatele. Podmínkou bylo, že minimálně 30 % faktického plnění z celkového plnění zakázky bude vykonáváno prostřednictvím OZP. Hodnocení podílu účasti OZP na celkovém plnění mělo váhu 20 %. Váhou 20 % bylo rovněž hodnoceno zpracování metodiky řešení veřejné zakázky, což mělo ukázat, zda umí dodavatel pracovat s OZP. Jako vítězný uchazeč pro obě lokality bylo vybráno sdružení firem TSB spol. s r.o. a Fokus Praha, o. s., které nabídlo realizaci zakázky osobami se zdravotním postižením z 50 procent a předložilo metodiku práce se zdravotně znevýhodněnými osobami, kterým poskytuje přiměřenou pracovní a psychosociální podporu.

Případová studie [ZDE](#).

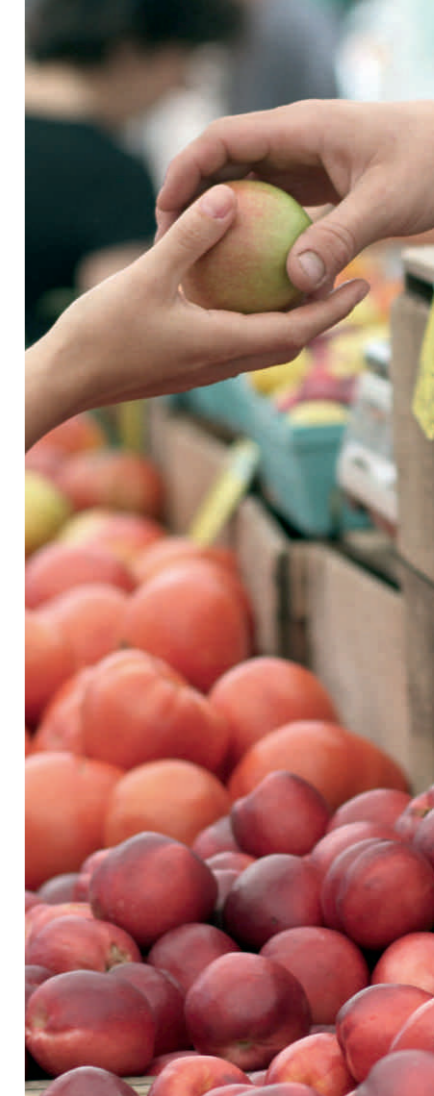
Podpora přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám

Mohou veřejnou zakázku nebo její část plnit malé podniky (případně jako poddodavatelé)? Je vhodné přijmout taková opatření, aby se zlepšil jejich přístup k účasti ve veřejné zakázce?

Podpora přístupu malých a středních podniků (MSP) k veřejným zakázkám může být jedním z legitimních cílů veřejného zadavatele a vždy je vhodné, aby zadavatelé měli své cíle, které zadáváním veřejných zakázek hodlají podporovat, zpracovány ve svých strategických dokumentech. Pozitivní přínosy podpory účasti malých a středních podniků v zadávacím řízení mohou být tyto: kvalitnější soutěž o veřejnou zakázku, vyšší počet nabídek, pozitivní stimul místní ekonomice. Zohledňování potřeb malých a středních podniků při zadávání veřejných zakázek je již zakotveno ve směrnici EU o zadávání veřejných zakázek (2014/24/EU), a to zejména v preambuli v bodech 78 a 124.

Zadavatel může podniknout mnohá opatření ke zpřístupnění zadávacích řízení MSP a klást důraz na vyváženost kritéria ceny a kvality. Opatřeními mohou být zejména:

- Kroky vedoucí k otevřenější komunikaci s dodavateli při přípravě veřejné zakázky a znalost místní ekonomiky a lokálních MSP – zadavatel by měl analyzovat současný stav spolupráce s MSP, maximálně šířit informace o zakázkách směrem k MSP (PTK, Meet the Buyer).

- Opatření vedoucí ke snížení na přiměřenou úroveň nároků účasti v řízení (požadavky na kvalifikaci, finanční garance, pojistné smlouvy)
- Administrativní zjednodušení (včetně využití vzorů a šablon), školení MSP, dostatek času na podání nabídky.
- Dělení veřejné zakázky na části, které mohou menší podniky snadněji plnit, či využití dynamického nákupního systému

Kde je vhodné přemýšlet o podpoře účasti malých a středních podniků v zadávacích řízeních?

- Veřejné zakázky malého rozsahu
- Veřejné zakázky, které lze rozdělit na části
- Pokud lze využít dynamický nákupní systém (vhodné rozdělit na kategorie)
- Veřejné zakázky, při kterých lze minimalizovat administrativní náročnost, využít formuláře pro podání nabídky
- Podle rozsahu předmětu plnění mohou MSP působit i jako poddodavatelé – ve větších zakázkách zadavatel může zvážit opatření směrem k podmínkám pro MSP v dodavatelském řetězci (viz následující kapitola)

Více informací naleznete na našem [webu](#).

Příklady dobré praxe

Úklidové služby areálů a dopravních prostředků – Dopravní podnik hl. města Prahy

Dopravní podnik hl. města Prahy (DPP) ustoupil od jedné velké soutěže na zakázku na úklidové služby areálů a dopravních prostředků a rozdělil ji na 16 logických částí podle jednotlivých areálů. Tím otevřel zakázku i malým a středním podnikům a přilákal tak více uchazečů. Smlouvy jsou na šest let a DPP v porovnání se předchozím kontraktem ušetří 229 milionů.

DPP v tomto tendru použil další prvky své strategie odpovědného zadávání: závazek dodavatelů provádět třídění odpadu na papír, PET láhve a umělé hmoty, sklo a ostatní směsný odpad nebo přímé platby subdodavatelům.

Dodavatelé se současně zavázali, že zajistí dodržování veškerých právních předpisů vůči svým pracovníkům, zejména odměňování, pracovní dobu, dobu odpočinku mezi směnami, placené přesčasy. V neposlední řadě se noví dodavatelé zavázali, že všechny osoby, které se na plnění zakázky budou podílet, jsou vedeny v příslušných registrech, například v registru pojištěnců ČSSZ a mají příslušná povolení k pobytu v ČR.

Další požadavky DPP na dodavatele se týkají používání ekologicky šetrných čisticích prostředků, a to v koncentrované podobě v nejvyšším možném rozsahu, aby snížil množství produkováných obalů.

Případová studie [ZDE](#).

Komunikace s dodavateli ve státním podniku Povodí Vltavy

Od roku 2018 státní podnik Povodí Vltavy provádí každoroční představení plánu veřejných zakázek pro potencionální dodavatele (Meet the Buyer). Záměr představení plánovaných veřejných zakázek je každý rok s dostatečným předstihem zveřejněn na profilu zadavatele Povodí Vltavy. V rámci tohoto představení jsou účastníci seznámeni s plánovanými zakázkami na dodávky, služby a stavební práce. U každé zakázky se dozvědí její předpokládanou hodnotu, předpokládaný ter-

mín zahájení zadávacího řízení a stručné informace o jejím předmětu. Účastníci jsou také seznamováni s principy odpovědného zadávání veřejných zakázek, které Povodí Vltavy uplatňuje.

Představení plánu veřejných zakázek není jediným způsobem komunikace Povodí Vltavy s dodavateli. Povodí Vltavy také hojně využívá předběžných tržních konzultací za účelem získání zpětné vazby dodavatelů k nastavení zadávacích podmínek jednotlivých veřejných zakázek nebo získání jiných podstatných informací od relevantního dodavatelského trhu.

Případová studie [ZDE](#).

Snižování administrativní zátěže, komunikace s trhem – Masarykova Univerzita

Masarykova Univerzita (MUNI) ve svých zadávacích řízeních usiluje o maximální snížení administrativní zátěže, a to zejména využíváním elektronických nástrojů a standardizovaných formulářů nabídky. Ty ulehčují život jak dodavatelům, zejména malým a středním podnikům, kteří do formuláře doplní pouze požadované informace, tak zaměstnancům MUNI, kteří nabídky následně vyhodnocují.

MUNI využívá i další efektivní postupy, které jí pomáhají cílit na kvalitu poptávaného plnění a zohledňovat také sociální a environmentální aspekty v zakázkách. Například už v roce 2010 zavedla několik Dynamických nákupních systémů, což otevírá možnost účastnit se dílčích veřejných zakázek zadávaných v rámci DNS i malým a středním dodavatelům.

MUNI sází na transparentní komunikaci mezi zadavatelem a dodavateli – uspořádala několik seminářů o fungování DNS pro dodavatele, organizovala setkání s dodavateli (Meet the Buyer), na kterých seznámila dodavatele se svými záměry a prioritami, od roku 2019 začala pravidelně seznamovat dodavatele se svým plánem investičních akcí na celý rok, což dodavatelé považují za přínosné, protože mohou lépe plánovat s ohledem na své kapacity.

Případová studie [ZDE](#).

Férové dodavatelské vztahy

Existuje zvýšené riziko problémových vztahů v dodavatelském řetězci, zejména pro malé a střední podniky, jako např. opožděná splatnost faktur, nelegální zaměstnávání osob, porušování BOZP, nedodržování právních předpisů o ochraně životního prostředí apod.?

V dodavatelských řetězcích existuje řada potenciálně problematických oblastí, které mohou přímo či nepřímo ovlivňovat kvalitu plnění veřejné zakázky nebo v širším pojetí dopadat negativním způsobem na společnost, ekonomiku či životní prostředí.

K nejvíce problematickým oblastem patří **úhrady poddodavatelům** za poskytnuté plnění. Zejména pro malé a střední podniky, které se na plnění veřejných zakázek podílí často právě v roli poddodavatelů, představuje neplnění finančních závazků a obecně dlouhé lhůty splatnosti existenciální riziko. Tím může být ohrožena samotná existence těchto podniků, včetně schopnosti vyplácet mzdy svým zaměstnancům či hradit finanční závazky svým poddodavatelům.

S problémy v rámci dodavatelského řetězce se mohou zadavatelé potýkat také v **oblasti dodržování pracovně-právních předpisů** a z nich vyplývajících povinností zejména ve vztahu k odměňování zaměstnanců, dodržování délky pracovní doby, odpočinku a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. V tomto případě jsou oběťmi jednotliví zaměstnanci podílející se na plnění veřejných zakázek, kdy mezi nejvíce ohrožené patří zejména tzv. „agenturní“ zaměstnanci, zaměstnanci bez patřičné profesní kvalifikace či zaměstnanci pracující nelegálně.

Pomocí vhodně nastavených zadávacích podmínek mohou zadavatelé aktivně ovlivnit fungování dodavatel-
ského řetězce, aby bylo **co nejvíce transparentní a férové** vůči všem jeho účastníkům.

Kde je vhodné přemýšlet o podpoře férových podmínek v dodavatelském řetězci?

- Zakázky na stavební práce s poddodavatelským řetězcem
- Práce v lesnictví či zemědělství
- Další veřejné zakázky s poddodavatelským řetězcem, který je náchylný na tato rizika

Více informací naleznete na našem [webu](#).

Příklady dobré praxe

Včasné platby a transparentní účet v zakázkách Povodí Vltavy

Jednou z hlavních oblastí, na kterou se Povodí Vltavy v rámci férových dodavatel-
ských vztahů zaměřuje, jsou včasné platby generálního dodavatele svým poddo-
davatelům. Povodí Vltavy kombinuje

- Čestné prohlášení ke společensky odpovědnému plnění veřejné zakázky (stanovuje povinnosti, k jejichž plnění se musí zavázat každý dodavatel podá-
vající nabídku. Obsahuje i závazek dodavatele platit svým poddodavatelům
do 3 pracovních dnů od obdržení platby od zadavatele)
- Transparentní účet, přes který jsou převáděny veškeré platby mezi zadavate-
lem, generálním dodavatelem a poddodavateli.

Transparentní účet, na který lze veřejně nahlížet, by měl napomoci včasným platbám
v celém řetězci. Poddodavatelé na nižších úrovních dodavatelského řetězce mají mož-
nost si ověřit, jak a kdy platby mezi zadavatelem, generálním dodavatelem a poddoda-
vateli první úrovně probíhají.

Případová studie [ZDE](#).

Férové podmínky v dodavatelském řetězci ve veřejné zakáz- ce na stavební práce – VŠCHT

VŠCHT Praha ve své veřejné zakázce na rekonstrukci vnější fasá-
dy budovy, včetně výměny oken, požadovala: „Zadavatel bude od vybra-
ného dodavatele vyžadovat, aby při plnění předmětu veřejné zakázky
zajistil legální zaměstnávání, férové a důstojné pracovní podmínky a odpoví-
dající úroveň bezpečnosti práce pro všechny osoby, které se budou na plnění
předmětu veřejné zakázky podílet. Vybraný dodavatel bude povinen zajistit
splnění tohoto požadavku Zadavatele i u svých poddodavatelů. Aspekty společensky
odpovědného zadávání veřejných zakázek jsou zohledněny v textu závazného vzoru
smlouvy na plnění veřejné zakázky a v textu Memoranda o férových podmínkách v do-
davatelském řetězci, které tvoří přílohy této zadávací dokumentace.“

Zadavatel požadoval, aby Memorandum bylo podepsáno vybraným dodavatelem i všemi jeho poddodavateli, čímž bylo zajištěno, že se s důrazem na férové podmínky seznámí i poddodavatele. Memorandum, které obsahovalo jak podmínky pro platby, tak požadavek důstojných pracovních podmínek bylo doprovázeno příslušnými smluvními ustanoveními a kontrolou mimo jiné také prostřednictvím čtvrtletního čestného prohlášení.

Případová studie [ZDE](#).

Stavba koncertního sálu, konzervatoř Brno – Jihomoravský kraj

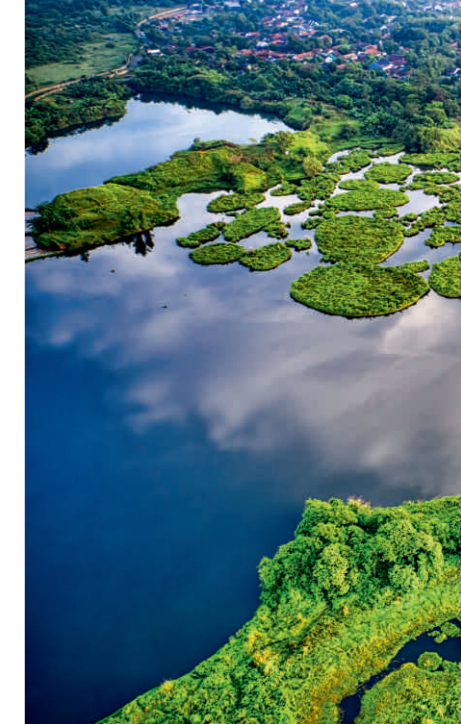
Jihomoravský kraj se rozhodl zadat veřejnou zakázku na zhotovení stavby koncertního sálu Konzervatoře Brno v souladu se zásadami odpovědného veřejného zadávání, podobně jako další zakázky. Prostřednictvím smluvních podmínek proto kladl důraz na férový přístup k poddodavatelům (zejména v oblasti včasných plateb za provedené práce), ale i lidem pracujícím na stavbě: legální zaměstnávání, dodržování pracovněprávních předpisů, odpovídajících podmínek práce a zajištění bezpečnosti práce pro všechny osoby, které se budou na plnění veřejné zakázky podílet.

Ze zadávacích podmínek: „Zhotovitel se zavazuje zajistit dodržování pracovněprávních předpisů, zejména zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (se zvláštním zřetelem na regulaci odměňování, pracovní doby, doby odpočinku mezi směny atp.), zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (se zvláštním zřetelem na regulaci zaměstnávání cizinců), a to vůči všem osobám, které se na plnění zakázky podílejí a bez ohledu na to, zda jsou práce na předmětu plnění prováděny bezprostředně zhotovitelem či jeho poddodavateli. Zhotovitel je povinen zajistit řádné a včasné plnění finančních závazků svým poddodavatelům, kdy za řádné a včasné plnění se považuje plné uhrazení poddodavatelem vystavených faktur za plnění poskytnutá k plnění veřejné zakázky, a to vždy do 5 pracovních dnů od obdržení platby ze strany objednatele za konkrétní plnění. Zhotovitel se zavazuje přenést totožnou povinnost do dalších úrovní dodavatelského řetězce. Zhotovitel je povinen kdykoli v průběhu plnění smlouvy na žádost objednatele předložit kompletní seznam částí plnění plněných prostřednictvím poddodavatelů včetně identifikace těchto poddodavatelů.“

Případová studie [ZDE](#).

Ekologicky šetrná řešení

Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní získat plnění šetrnější k životnímu prostředí, zejména které povede k omezení spotřeby energií, vody, surovin, produkce znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody, půdy, omezení uhlíkové stopy apod.?

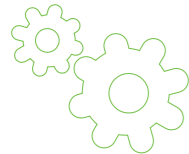
Zadavatel může ve veřejných zakázkách zohlednit dopady dané dodávky, služby či stavební práce na životní prostředí. Lze tak snížit přímé negativní dopady na životní prostředí, snižovat množství odpadu, omezit produkci znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody a půdy, omezit spotřebu energií či obecně spotřebu surovin, omezit spotřebu vody a dále využít dešťovou či tzv. šedou vodu (odpadní voda zejména z umyvadel a sprch koupelen). Lze se zaměřit na snižování uhlíkové stopy a ekologicky příznivé dopady bude mít i zohlednění nákladů životního cyklu. Ekologicky šetrná řešení zahrnují i využití principů cirkulární ekonomiky, kterým je věnována následující kapitola.

Kde je vhodné přemýšlet o ekologicky šetrných řešeních?

- dodávky produktů či služby, které nesou označení Ekologicky šetrný výrobek (EŠV)/Ekologicky šetrná služba anebo Ekoznačka EU – certifikace znamená, že jsou v průběhu celého svého životního cyklu prokazatelně šetrnější nejen k životnímu prostředí, ale i ke zdraví spotřebitele, viz [Seznam produktů | CENIA \(ekoznacka.cz\)](#), např. kancelářský papír, úklidové a čisticí prostředky, nábytek a další
- u výrobků ze dřeva, včetně papíru, lze požadovat, aby dřevo pocházelo ze zákonných a udržitelných zdrojů (certifikace FSC 100%, případně certifikace FSC mix, kdy výrobky obsahují min. 70% FSC certifikované suroviny nebo FSC recycled; certifikace PEFC)
- u potravin lze požadovat ekoznačku ekologický produkt neboli biopotravina; ekologicky šetrnější, byť v menší míře než biopotraviny jsou i výrobky označené Fairtrade (šetrnější

přístup k využívání přírodních zdrojů či omezení použití zemědělské chemie apod.); dále je možné se zaměřit na zamezení plýtvání s potravinami, snižování spotřeby masa zařazováním vegetariánských či veganských variant občerstvení či jídel apod.

- u spotřebičů je možné se zaměřit na jejich energetickou náročnost (energetický štítek)
- u výpočetní techniky lze využít certifikační program ENERGY STAR nebo TCO Development
- u staveb již ve fázi projektu promýšlet využití stavebního a demoličního odpadu a následnou recyklaci, výrobků z druhotných surovin, dešťové či šedé vody, dřevostaveb, nízkoenergetických řešení; tématu se věnuje [Česká rada pro šetrné budovy](#)
- v některých segmentech je možné požadovat opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí, typicky EMAS, viz [Databáze EMAS | CENIA \(ekoznacka.cz\)](#) nebo ISO 14001
- u řady produktů se lze zaměřit na snižování množství obalů, nákupy větších balení, koncentrátů a podíl druhotné suroviny

Typické předměty plnění

- dodávky: nákup elektrické energie z obnovitelných zdrojů, propagační předměty, kancelářské potřeby, nábytek i venkovní mobiliář, počítače a kancelářská technika, vozidla, veřejné osvětlení, vodovodní instalace, občerstvení a stravování, úklidové a čisticí prostředky a další
- služby typu ekologicky šetrný úklid, zakládání i údržba zeleně, svoz a nakládání s odpady, tiskové služby, zajištění akcí, konferencí apod.
- stavební práce, včetně drobných staveb či stavebních úprav (hřiště, autobusové zastávky, dřevostavby apod.)

Více informací naleznete na našem [webu](#) a dále: [cirkulární ekonomika | SOVZ](#)

Metodické listy MŽP: [Šetrná veřejná správa - Ministerstvo životního prostředí \(mzp.cz\)](#)

Zelená veřejné zadávání – [kritéria Evropské komise](#).

Ministerstvo průmyslu a obchodu s ČAS provozují webový Katalog výrobků a materiálů s obsahem druhotných surovin [Ke stažení Recyklujeme stavby!](#)

Příklady dobré praxe

Městská část Praha 7 začala po vyhlášení stavu klimatické nouze nakupovat **elektrickou energii z obnovitelných zdrojů** pro novou radnici a další budovy ve správě městské části, například příspěvkových organizací jako jsou školy a školky, pečovatelské centrum apod. Jedná se o nákupy v aukcích na komoditní burze, se zárukou původu z obnovitelných zdrojů. Nákup energie z obnovitelných zdrojů MČ Praha 7 následně inspiroval i MPSV (případová studie [ZDE](#)), Masarykovu univerzitu a CEJIZU - Centrálního Jihomoravského zadavatele, které tento postup také využily.

Dopravní podnik hl. města Prahy rozdělil zakázku na úklidové služby areálů a dopravních prostředků na části, aby byla otevřená malým a středním podnikům. Vedle toho ale zapojil velkou řadu aspektů sociálně i environmentálně odpovědného veřejného zadávání, včetně třídění odpadu na určené kategorie, využití ekologických čisticích prostředků při úklidu (s certifikací EŠV, Modrý anděl, Severská labuť nebo jinou rovnocennou) a využívání koncentrovaných čisticích prostředků, čímž se sníží množství produkovaných obalů, viz [ZDE](#). Ekologicky šetrné úklidové prostředky a materiál požadují ve svých zakázkách i Ministerstvo životního prostředí, MPSV a **Česká televize**, s případovou studií k jejímu úklidu je možné se seznámit [ZDE](#).

Lužánky – středisko volného času, příspěvková organizace krajského úřadu Jihomoravského kraje nakoupilo v roce 2016 certifikovaný **ekologicky šetrný nábytek** a venkovní dřevěné hrací prvky pro firemní mateřskou školku. Požadavky na technické parametry se týkaly nebezpečných látek, obsahu formaldehydu a těkavých látek, složení použitých změkčovadel, obsahu těkavých organických sloučenin, materiálů používaných na obaly. Příklad dobré praxe najdete [ZDE](#).

Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci centrálních nákupů nábytku využívá v DNS rozpracované [požadavky na ekologicky šetrný nábytek](#) vytvořené ve spolupráci s CENIA, které lze prokázat ekoznačkou EŠV nebo Ekoznačkou EU.

Cirkulární ekonomika

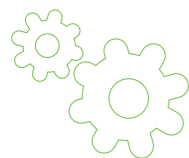
Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které přispěje k využití principů cirkulární ekonomiky, tedy ke snižování množství odpadů (včetně obalů) a jejich další využití, zahrnuje podíl druhotných surovin, využití energie z obnovitelných zdrojů, recyklovaných surovin, posouzení životního cyklu, zohlednění nákladů životního cyklu či zapojení dalších aspektů cirkulární ekonomiky?

Cirkulární veřejné zadávání je součástí environmentálně šetrných řešení. Principem cirkulárního veřejného zadávání je uzavírání materiálových a energetických cyklů, lze ho tak využít ve vztahu k nakládání s odpady, při výběru obnovitelných a udržitelných zdrojů potřebných k výrobě a zabezpečení služeb, prodloužení životnosti produktů a nakládání s produktem po jeho dosloužení, při odklonu od vlastnického principu a namísto toho využívání pronájmu či sdílení.

Kde je vhodné přemýšlet o využití cirkulární ekonomiky?

- kde je to vhodné, primárně využívat pronájem (tzv. nevlastnický přístup)
- požadovat či v kritériích hodnocení zvýhodnit produkty s podílem recyklované suroviny
- zaměřit se na snadnou demontovatelnost, opravy a obecně servisovatelnost, repasování

nebo zpětný odběr po dosloužení předmětu s cílem max. dalšího využití jednotlivých částí (recyklace) a pokud není jiná možnost, využití ekologické likvidace

- snižování množství obalů, požadavek na recyklovaný obalový materiál, jednosložkový recyklovatelný obalový materiál pocházející z udržitelných zdrojů, opětovně použitelný obal nebo požadovat zpětný odběr; může se také jednat o nákupy větších balení, koncentrátů
- někdy stačí pouze v projektech nevyžadovat výslovně "primární" suroviny
- u staveb již ve fázi projektu promýšlet využití recyklovaných surovin, dešťové či šedé vody, dřevostaveb, nízkoenergetických řešení; více viz [Česká rada pro šetrné budovy](#); pokud nové stavbě předchází demolice a jeli to možné, provést tzv. předdemoliční audit a zabývat se tím, které materiály je možné využít

Typické předměty plnění

- dodávky, včetně eliminace jejich obalů, mobiliář (například lavičky, hrací prvky, kompostéry), nákup obnovitelné elektrické energie, propagační předměty (např. výrobky ze dřeva, z textilu s procentuálním podílem recyklovaného materiálu), kancelářské potřeby, nábytek, vozidla, veřejné osvětlení, vodovodní instalace, občerstvení a stravování, úklidové a čisticí prostředky a další
- služby typu svoz a nakládání s odpady, pronájem, sdílení např. nábytku, vozidel apod.
- ve velké míře stavební práce, například se jedná o:
 - o zpracování stavebního odpadu,
 - o použití šetrných materiálů,
 - o využití recyklovaných výrobků jako jsou beton s recyklovaným kamenivem, desky na bázi dřeva s dřevěným recyklátem, antuka vyrobená drcením odpadních keramických zdicích prvků a střešních tašek, nebo se zaměřit na produkty vyrobené z odpadního skla, papíru a plastu (např. tepelné izolace, foukaná celulóza nebo výztuž, fasádní obklady, podlahy) a další

Více informací naleznete na našem webu: [cirkulární ekonomika | SOVZ](#), případně [ZDE](#).

Další zdroje informací: Institut cirkulární ekonomiky <https://incien.org/>, <http://www.recyklujmestavby.cz/>, včetně Katalogu výrobků a materiálů s obsahem druhotných surovin pro použití ve stavebnictví [ZDE](#) nebo [ZDE](#).

Metodické materiály Evropské komise k nákladům životního cyklu v angl. jazyce [ZDE](#).

Příklady dobré praxe

Město Jičín a Statutární město Děčín při akcích, které pořádají, nahrazují jednorázové plastové nádoby opakovaně použitelným, balenou vodu kohoutkovou ve džbánech a karafách, jednotlivá balení smetany do kávy, cukru apod., nahrazují větším balením a snižují tak nežádoucí, zejména plastový odpad. Je snaha o nákupy sezónních, regionálních potravin, nahrazování plastových tašek látkovými apod. V zakázkách nacházejí i další udržitelné příležitosti, například v Děčíně v zadávacích dokumentacích na projektové práce začínají požadovat, aby se tam, kde je to možné, zvažovalo využití dešťové vody, sluneční energie, recyklovaných surovin, více viz [ZDE](#) nebo [ZDE](#).

Krajský úřad Pardubického kraje při zpracování projektové dokumentace na stavbu depozitářů pro Východočeskou galerii a Východočeské muzeum požadoval, aby se jednalo o budovu s parametry „pasivního domu“ (tj. budovy s téměř nulovou spotřebou energie) a stabilními klimatickými podmínkami uvnitř budovy při minimálních provozních nákladech. Požadoval i využití recyklovaných nebo dobře recyklovatelných stavebních materiálů. V největším množství byly zastoupeny betonový recyklát, nepálená cihla a plechové šablony viz [ZDE](#).

V Bohunicích na Prachaticku při stavbě mostu použili chytré technologie a kůrovcové dřevo. Využitím obnovitelného materiálu (zde kůrovcového dřeva) se snižuje uhlíková stopa, neboť není nutné dovážet materiál ze zahraničí. Navíc systém senzorů umístěný na mostě zaznamenává případné poruchy v konstrukci nebo přetíženost mostu, včetně hlášení námrazy. Výhodou je i rychlejší a levnější výstavba než při užití jiných materiálů, náklady na stavbu mostu byly o čtvrtinu nižší proti klasickým stavebním pracím.

Zdravotnická organizace Public Health Wales se v roce 2016 se stěhovala z řady malých kanceláří rozmístěných daleko od sebe do nové budovy s velkými open-space kanceláři, které bylo potřeba vybavit nábytkem. Zadavatel přitom hodlal využít v co největší míře stávající kvalitní nábytek a doplňky, po nutném vyčištění a opravách. Řešil i obaly při přepravě, požadoval jejich minimalizaci, původ z udržitelných zdrojů a recyklaci. V kritériích hodnocení obdržela 60 % kvalita a 40 % cena. Vybraný dodavatel byl schopen znovu využít 45 % položek, 49 % existujících položek bylo přepracováno a pouze 6 % položek bylo zcela nově nakoupeno. Celkem 41 tun různých položek nábytku se tak nestalo odpadem.

Inovace

Existuje ekonomicky přijatelné řešení pro inovaci, tedy pro implementaci nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu souvisejícího s předmětem veřejné zakázky?

Inovativní řešení se většinou nepožizuje primárně pro jeho inovativní povahu. Pro zadavatele bývá zajímavé, pokud mu dává stejné nebo lepší výsledky jako stávající řešení dostupná na trhu, ale při nižších nákladech (často nákladech životního cyklu).

Směrnice č. 2014/24/EU v čl. 2 odst. 1 rozumí inovacemi „*uplatňování nových nebo výrazně zdokonalených výrobků, služeb nebo postupů, včetně výrobních, stavebních či konstrukčních postupů, nového způsobu uvádění na trh nebo nové organizační metody obchodních postupů, organizace pracovního prostředí nebo vnějších vztahu mimo jiné s cílem přispět k nalezení odpovědí na společenské výzvy nebo podpořit strategii Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění*“.

ZZVZ inovace v § 28 odst. 1 písm. r) stanoví, co rozumí inovací: „*implementace nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu související s předmětem veřejné zakázky*“.

Jak přemýšlet o využití inovací?

- důležité může být při přípravě využít PTK, analýzu nákladů životního cyklu
- často jde o inovace spojené s udržitelností, cirkulární ekonomikou, ekoinovace
- konkrétní zadávací řízení příznivá pro inovace: řízení umožňující jednání, soutěžní dialog, soutěže o návrh, inovační partnerství

Zdroje informací: v češtině: Sdělení Komise Pokyny k zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení: [ZDE](#).

v angl. jazyce: [ZDE](#).

Příklady dobré praxe

(vybrané a krácené ze Sdělení Komise C(2018)3051/F1 - CS)

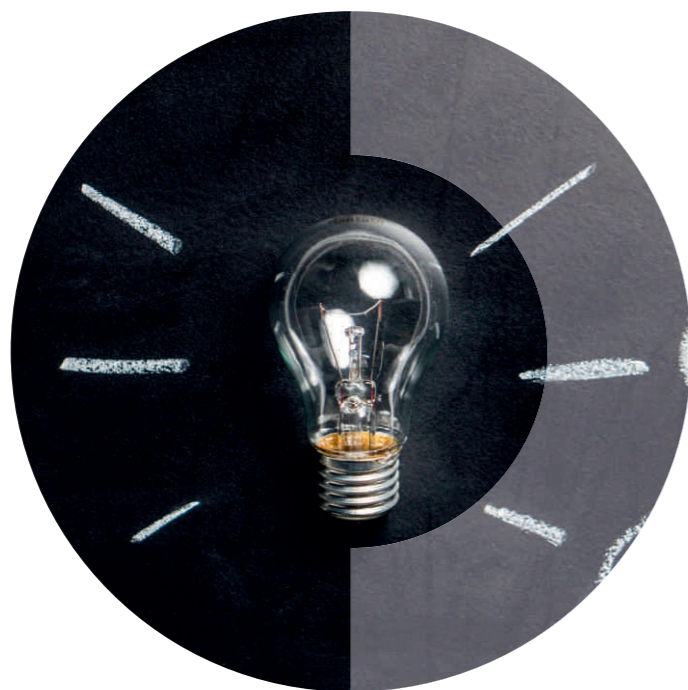
Společnost **Transport for London** se při přípravě veřejné zakázky na osvětlení londýnského metra snažila dosáhnout cíle města Londýna: snížit emise uhlíku na 60 % jejich úrovně z roku 1990, zároveň se snažila snížit náklady. Zaměřila se proto na analýzu nákladů životního cyklu a přínosy osvětlení LED. Z analýzy vyplynulo, že krátkodobé náklady na jeho zavedení by byly vyšší než využití stávajícího řešení, střednědobé až dlouhodobé úspory nákladů na práci a energii by ale počáteční náklady více než vynahradily. Na základě osmileté rámcové smlouvy v hodnotě 8 mil. liber přineslo zavedení osvětlení na bázi LED 50 % úsporu a výrobky měly navíc 5 – 6 krát nižší spotřebu energie.

Švédské město Örebro chtělo do nemocnic nakupovat katetry bez škodlivých látek na bázi PVC a přestože nebyly na trhu běžně k dostání (pouze jeden dodavatel byl schopen je dodat) požadavek v zakázce uplatnilo. Navzdory právním obtížím katetry pořídilo, což navíc přispělo k posunu na trhu: osm let poté katetry bez obsahu PVC nabízeli už všichni dodavatelé.

Nemocnice ve městě Sucha Beskidzka v Polsku se snažila vyřešit dopad čím dál vyšších teplot na pokojích a v ordinacích na personál a pohodu pacientů. Namísto klimatizování místností, které by zatížilo rozpočet, se nejprve obrátila v rámci technického dialogu na trh se žádostí o dostupná řešení. Poté místo předepsání konkrétních řešení, za použití funkčních kritérií (snížení teploty o 2 °C) v otevřeném řízení pořídila udržitelnější řešení: fasáda byla osazena solárními panely, které poskytují stín, aniž by bylo v místnostech méně světla. Rozhodující bylo využití modelu zohledňujícího náklady celého životního cyklu. I když venkovní teploty vzrostly o 20%, teplota uvnitř nemocnice klesla o 10 %. Solární panely navíc pokrývají 5 % spotřeby elektrické energie v nemocnici, což vynahrazuje počáteční investici.

Komunikace zadavatelů s dodavateli ve vztahu k OVZ

Je s ohledem na situaci na trhu vhodné o užití OVZ ve veřejné zakázce informovat dodavatele, například formou předběžných tržních konzultací, představení plánu veřejných zakázek, setkání typu Meet the buyer/Poznej svého zadavatele, technických školení dodavatelů apod.?

Komunikace mezi zadavateli a dodavateli při přípravě veřejných zakázek je často efektivním nástrojem, který zadavateli pomůže vyhodnotit, jaké příležitosti odpovědného veřejného zadávání je možné v rámci veřejné zakázky uplatnit. Zadavatelé při komunikaci mohou zjistit reakci trhu a jeho možnosti. Dodavatelé mohou zadavatelům pomoci nalézt užitečné nastavení aspektů odpovědného veřejného zadávání, kterými lze při plnění veřejné zakázky přispět společnosti či životnímu prostředí. Cílem je přitom najít efektivní nastavení (specifikace předmětu plnění a smluvních a obchodních podmínek) odpovídající požadavkům zadavatele i reálným možnostem dodavatelů.

Větší důraz na komunikaci je vhodné klást zejména tam, kde není jistá připravenost trhu poskytnout OVZ aspekty nebo podmínky a lhůty, za kterých bude trh schopný OVZ poskytnout, dále u komplexních, složitějších plnění či u velkých stavebních projektů apod.

Je třeba zdůraznit, že zadavatel však nemůže komunikovat dle své libovůle, naopak, svému jednání musí věnovat náležitou pozornost, komunikovat otevřeně a dostatečně transparentně a postupovat vždy v rozsahu a takovým způsobem, který ZZVZ umožňuje.

Přehled některých možností zadavatele

- **Poznejte svého zadavatele (tzv. Meet the buyer)** je funkční a efektivní metodou, jak zadavatelé seznamují dodavatele se svými záměry, prioritami a informují dodavatele např. o plánovaných investičních akcích. Z pohledu odpovědného veřejného zadávání tímto způsobem může zadavatel vysvětlit, jaké problémy identifikoval ve společenské či environmentální oblasti a jak jejich řešení plánuje v rámci veřejného zadávání podpořit. Dodavatel se pak může připravit podle konkrétních preferencí zadavatele.

Příklad z praxe státního podniku Povodí Vltavy naleznete [ZDE](#).

- **Předběžné tržní konzultace** jsou velmi cenným nástrojem zadavatele, pomocí něhož může lépe zjistit situaci na trhu a připravit zadávací podmínky tak, aby plnění co nejlépe vyhovělo jeho potřebám. V zásadě se jedná o otevřené, transparentní a dobře zdokumentované setkání (případně i elektronickou komunikaci) s potenciálními dodavateli/účastníky v soutěži o zakázku. V průběhu této konzultace mohou firmy nabízet svá inovativní řešení a zadavatel tak získá informace o nejnovějších řešeních existujících na trhu.

Více o předběžných tržních konzultacích se dozvíte [ZDE](#).

- **Informační brožury, například o DNS** (Příklad takové brožury naleznete [ZDE](#))
- **Technické školení potenciálních dodavatelů** (Příklad z praxe MPSV naleznete [ZDE](#))

Pro získání co nejvyšších sociálních, environmentálních nebo inovativních přínosů ve veřejných zakázkách je přirozeně efektivní také využít při splnění podmínek ZZVZ některý druh zadávacího řízení, které jednání s účastníky k předemným otázkám v průběhu zadávacího řízení umožňuje (zejména pak řízení se soutěžním dialogem, jednací řízení s uveřejněním, zjednodušený režim nebo např. i jen vyhrazení si již ve výzvě k podání nabídky v rámci veřejných zakázek malého rozsahu možnost jednat o nabídkách s cílem lépe rozvinout aspekty OVZ).

Další možnosti komunikace a více informací naleznete [ZDE](#).

Jak zásadu zohlednění OVZ a inovací reflektovat v rámci zadávacích řízení

Základní ustanovení ZZVZ využitelná pro reflexi odpovědného veřejného zadávání v rámci přípravy zadávacích podmínek a v zadávacích řízeních.

Ustanovení ZZVZ	Institut	Fáze zadávacího řízení
§ 6 odst. 4	Povinnost dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací; řádné odůvodnění postupu	všechny
§ 28 odst. 1 písm. p) - r)	Definice sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací	všechny
§ 30	Výjimka pro plnění poskytované Vězeňskou službou ČR České republiky ve vztahu k podlimitním zakázkám	Vypracování záměru veřejné zakázky
§ 33	Předběžné tržní konzultace	Vypracování záměru veřejné zakázky
§ 35 a § 101 odst. 2, 3 a 4	Rozdělení veřejné zakázky na části	Vypracování záměru veřejné zakázky
§ 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 79	Podmínky kvalifikace	Zadávací podmínky
§ 37 odst. 1 písm. c) a d)	Zvláštní podmínky plnění a obchodní podmínky	Zadávací podmínky
§ 37 odst. 6 a § 38	Vyhrazené zakázky	Zadávací podmínky
§ 48 odst. 5 písm. a), odst. 8	Možnost vyloučit účastníka řízení pro nezpůsobilost	Posuzování nabídek
§ 60 a § 68	Jednací řízení s uveřejněním a soutěžní dialog za splnění podmínek	Vypracování záměru veřejné zakázky

§ 70 a násl.	Řízení o inovačním partnerství	Vypracování záměru veřejné zakázky
§ 106	Přímé platby poddodavatelům	Zadávací podmínky
§ 114 odst. 1 a 2, § 116 odst. 1, 2 písm. d), odst. 5	Hodnocení ekonomické výhodnosti nabídky podle kvality nebo podle nákladů životního cyklu	Zadávací podmínky Hodnocení nabídek

Předpokladem pro využití odpovědného veřejného zadávání a inovací ve veřejných zakázkách je vyhodnocení, zda je využití OVZ či inovací možné vzhledem k povaze a smyslu zakázky.

- souvislost s konkrétním předmětem plnění
- společenská hlediska musí být pro daný předmět plnění vhodná
- hlediska musí být dostatečně reflektována v zadávacích podmínkách
- aspekty OVZ je třeba ošetřit i ve smlouvě, včetně případných sankčních ustanovení pro případ jejich nedodržení

V dosavadní praxi zadavatelé zohledňovali hlediska odpovědného veřejného zadávání

- v podmínkách účasti v zadávacím řízení, zejména
 - o jako zvláštní podmínky plnění a **smluvní podmínky**, popř.
 - o jako podmínky **kvalifikace**
- v pravidlech pro **hodnocení** nabídek.

Deklarování záměru využít odpovědné veřejné zadávání pomůže trhu k rychlému zorientování, jestli daná veřejná zakázka OVZ obsahuje. Při rozhodování zadavatele o možných nástrojích pro uplatnění OVZ (pokud si již zadavatel vyhodnotil, že je vzhledem k povaze a smyslu veřejné zakázky jeho využití možné) hraje roli zejména to, zda

- se jedná o aspekt odpovědného veřejného zadávání, který je pro zadavatele absolutním požadavkem – zadavatel ho vyžaduje vždy, jeho nesplnění povede k vyloučení ze zadávacího

- řízení; například půjde o dodržování lidských práv, pracovněprávních předpisů a BOZP, férových dodavatelských vztahů (zejm. z hlediska splatnosti faktur), úmluv Mezinárodní organizace práce, ale i o řadu ekologicky šetrných řešení
- plnění poskytují dodavatelé zaměstnávající na chráněných pracovních místech alespoň 50 % OZP z celkového počtu svých zaměstnanců a zadavatel jim tak může vyhradit veřejnou zakázku
- se jedná o aspekt odpovědného veřejného zadávání, jehož uplatnění by mohlo nepříjemně zúžit hospodářskou soutěž a je vhodnější uplatnit aspekt OVZ v rámci kritéria hodnocení s adekvátní vahou (např. poskytnutí plnění sociálním podnikem či zapojení sociálního podniku jako poddodavatele nebo u vyhrazených zakázek zapojení OZP do realizačního týmu; obsah recyklátu nad stanovený minimální obsah; dodávka biopotravin nad rámec stanovených kategorií potravin apod.)
- některé aspekty OVZ lze požadovat i jako zvláštní podmínku plnění, případně smluvní podmínku, ale i v rámci kritérií hodnocení – například zaměstnání osob znevýhodněných na trhu práce.

Implementace odpovědného zadávání v organizaci

I přesto, že byla do ZZVZ začleněna povinnost zohledňovat sociálně a environmentálně odpovědné veřejné zadávání a inovace ve veřejných zakázkách, nadále máme za to, že je vhodné OVZ v organizaci zadavatele implementovat systematicky. Je to cesta, která zadavateli umožní co nejširší využití benefitů, které odpovědné veřejné zadávání nabízí a zároveň zaměří jeho pozornost na příležitosti OVZ, které budou mít pro něj či společnost největší užitek. Doporučujeme tak zadavatelům, aby zvažili, zda doplnit aktivity realizované v souladu s novelou ZZVZ o systematické kroky k implementaci odpovědného veřejného zadávání.

Principy odpovědného veřejného zadávání

Hodnoty, na kterých odpovědné veřejné zadávání stojí, jsou vyjádřeny principy odpovědného veřejného zadávání. Jejich přijetím a respektováním se zadavatel přihlásí k odpovědnému veřejnému zadávání a transparentně deklaruje svůj záměr tento přístup využívat.

- Odpovědnost veřejné správy
- Udržitelné náklady
- Důstojné pracovní podmínky
- Férová soutěž a dodavatelské vztahy
- Ekologicky udržitelná řešení

Příležitosti odpovědného veřejného zadávání

Přijetí principů odpovědného veřejného zadávání je prvním důležitým krokem. Následně by si měl zadavatel na základě svých politik, cílů a priorit strategicky zvolit příležitosti odpovědného veřejného zadávání.

Zdroje, ze kterých můžete dále čerpat

Příklady dobré praxe z České republiky i ze zahraničí

sovz.cz/priklady-dobre-praxe/

Návody a vzorové textace podle předmětů plnění nebo podle příležitostí odpovědného veřejného zadávání najdete na webu sovz.cz.

[Předměty plnění](#)

[Příležitosti a témata odpovědného veřejného zadávání](#)

Platforma odpovědného veřejného zadávání

je volné a neformální sdružení zadavatelů, kteří se hlásí ke strategickému přístupu ve veřejném nakupování a ve své praxi implementují odpovědné veřejné zadávání.

Platforma nabízí

- Metodiky, vzorové textace, publikace
- Příklady dobré praxe
- Vzdělávání – Institut odpovědného veřejného zadávání
- Individuální konzultace, plány implementace a akční plány
- Networking s ostatními členy a odborníky

Přihlaste se i vy – napište na eva.chvalkovska@mpsv.cz

Institut odpovědného veřejného zadávání

poskytuje komplexní vzdělávací systém specialistům na veřejné zakázky, kteří chtějí ve veřejných nákupech uplatňovat odpovědný přístup a rozvíjet své kompetence pro strategické nakupování

Podívejte se na program seminářů, videa nebo se rovnou zaregistrujte na institut.sovz.cz.

Metodiky a publikace

sovz.cz/clanky-publikace

Proč OVZ

Kontrolní list k vyhodnocení příležitosti odpovědného veřejného zadávání (OVZ) při plnění veřejné zakázky

Kontrolní list je k dispozici na webu sovz.cz

Jak vybrat aspekt odpovědného veřejného zadávání	Vyhodnocení možnosti zohlednění OVZ a inovací (ano/ne/nerelevantní)	Jaká opatření budou přijata? Případně proč aspekt OVZ či inovace zadavatel nevyužít?
Mohou při plnění veřejné zakázky získat práci osoby znevýhodněné na trhu práce?		
Mohou při plnění veřejné zakázky noví zaměstnanci, zejména znevýhodnění na trhu práce, získat nebo si zvýšit kvalifikaci? Je možné v rámci plnění veřejné zakázky uspořádat exkurze pro školy nebo veřejnost?		
Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky bude docházet k porušování zákonného standardu pracovních podmínek dle zákoníku práce, právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a BOZP? Případně je relevantní v rámci veřejné zakázky hodnotit lepší pracovní podmínky osob podílejících se na plnění, nad rámec zákonného standardu pracovních podmínek?		
Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky může docházet k porušování mezinárodních úmluv o lidských právech, sociálních či pracovních právech, zejména úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice č. 2014/24/EU?		

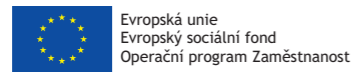
Mohou plnění veřejné zakázky (nebo její části) poskytnout sociální podniky, případně se na plnění podílet jako poddodavatelé?		
Mohou veřejnou zakázku nebo její část plnit malé a střední podniky (případně se na plnění podílet jako poddodavatelé)? Je vhodné přijmout taková opatření, aby se zlepšil jejich přístup k účasti ve veřejné zakázce?		
Existuje zvýšené riziko problémových podmínek a vztahů v dodavatelském řetězci, zejména pro malé a střední podniky, jako např. opožděná splatnost faktur, nelegální zaměstnávání osob, porušování BOZP, nedodržování právních předpisů o ochraně životního prostředí apod.?		
Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní získat plnění šetrnější k životnímu prostředí, zejména které povede k omezení spotřeby energií, vody, surovin, produkce znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody, půdy, omezení uhlíkové stopy apod.?		
Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní využití obnovitelných zdrojů, recyklovaných surovin, snížení množství odpadu, zohlednění nákladů životního cyklu či zapojení jiných aspektů cirkulární ekonomiky?		
Existuje ekonomicky přijatelné řešení pro inovaci, tedy pro implementaci nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu souvisejícího s předmětem veřejné zakázky?		
Ke zvážení:		
Je vhodné o užití OVZ ve veřejné zakázce informovat dodavatele, například formou předběžných tržních konzultací, představení plánu veřejných zakázek, setkání typu Meet the buyer neboli Poznej svého zadavatele, technických školení dodavatelů apod.?		
Existují jiná významná rizika nebo příležitosti z pohledu společenské odpovědnosti či udržitelnosti?		

VZDĚLÁVÁNÍ PRO STRATEGICKÝ PŘÍSTUP K VEŘEJNÝM NÁKUPŮM

institut.sovz.cz

WWW.SOVZ.CZ

Projekt Odpovědný přístup k veřejným nákupům - Strategické zadávání veřejných zakázek je spolufinancován Evropskou unií.
Registrační číslo projektu je CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0015727.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2